

	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет фізичної культури Кафедра спорту і спортивних ігор		
Силабус навчальної дисципліни «Теорія і методика плавання»			
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність:	017 Фізична культура і спорт		
Освітньо-професійна програма:	Тренер з видів спорту		
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)		
Статус дисципліни:	вибіркова		
Мова викладання:	українська		
Викладачі: 	ПІБ:	Зубаль Майя Вікторівна	
	Посада:	Доцент	
	Вчений ступінь:	Кандидат наук з фізичного виховання та спорту	
	Телефон:	067-787-5423	
	E-mail:	zubal@kpnpu.edu.ua	
	Робоче місце:	Кафедра спорту і спортивних ігор	
	Профайл викладача:	http://sportkaf.kpnpu.edu.ua	
Викладачі: 	ПІБ:	Райтаровська Ірина Валентинівна	
	Посада:	Старший викладач	
	Вчений ступінь:		
	Телефон:	098-252-4636	
	E-mail:	raitarovska@kpnpu.edu.ua	
	Робоче місце:	Кафедра спорту і спортивних ігор	
	Профайл викладача:	http://sportkaf.kpnpu.edu.ua	
Сторінка курсу в MOODLE	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка		
Консультації	Зубаль М. В. – у впродовж робочого часу	Понеділок – упродовж дня	Аудиторія 222 (А) (методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор)
		Четвер – упродовж дня	
	Райтаровська І. В. – у впродовж робочого часу	Вівторок – упродовж дня	Аудиторія 222 (А) (методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор)
		Четвер – упродовж дня	
Анотація до курсу	<p>Дисципліна вільного вибору студентів «Теорія і методика плавання» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт, у першу чергу спрямована на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, тренера з видів спорту який володіє методологією наукового дослідження, сучасними технологіями у сфері фізичної культури і спорту, в змозі здійснювати оцінювання рівня підготовленості спортсменів і команд. Навчальна дисципліна передбачає вивчення 6-ти тем, які розглядатимуться на лекційних заняттях та практичних заняттях: «Вступ в дисципліну «Теорія і методика плавання». Історія і розвиток плавання у світі та в Україні», «Техніка безпеки на заняттях з плавання», «Технічні особливості навчання спортивних стилів плавання», «Організація та планування процесу початкового навчання плаванню», «Методичні особливості проведення кондиційного тренування з плавання для різних груп населення», «Організація роботи ДЮСШ».</p> <p>Опанування на відповідному рівні навчальною дисципліною «Теорія і методика плавання» дасть можливість здобувачам вищої освіти першого бакалаврського рівня кваліфіковано використовувати набуті теоретичні знання, практичні вміння та навички у подальшій професійній діяльності, а це у свою чергу стане їм в нагоді під час написання кваліфікаційної роботи бакалавра.</p>		
Мета та цілі курсу	<p>Мета вивчення освітнього компонента та вибором здобувачів вищої освіти «Теорія і методика плавання» полягає у формуванні загальних та спеціальних (фахових предметних) компетентностей, програмних результатів навчання у майбутніх тренерів з видів спорту, які спрямовані на підготовку висококваліфікованого фахівця, оволодіння ним руховими вміннями, навичками та методикою навчання рухових дій у спортивному плаванні.</p>		
Методи навчання	<p>Словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання та спортивної підготовки, розповідь, діалогічний метод, бесіда; програмовий метод, презентація, демонстрація; методи навчання рухових дій загалом та по частинах, змагальний та ігровий методи, метод суворо регламентованої вправи,</p>		

	метод стандартно-повторної вправи, метод перемінної вправи, комбіновані методи, метод моделювання, рольовий метод; вирішення проблемних завдань; інтерактивні методи, технології дистанційного навчання; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів.
Формат курсу	Стандартний курс (очний, заочний), комбіноване навчання (наприклад, очний курс з елементами дистанційного навчання в системі Moodle)
Результати навчання	<p>За результатами вивчення освітнього компонента за вибором здобувачів вищої освіти «Теорія і методика плавання» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 07 здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами (майбутні бакалаври з фізичної культури у результаті опанування навчальним матеріалом дисципліни «Теорія і методика спортивних ігор» володіють технікою та тактикою спортивних ігор (волейболу, баскетболу, гандболу та футболу) використовуючи елементи спортивних ігор у змозі розвивати фізичні якості не лише учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл, але й різних верст населення); - ПРН 08 здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань (тренери з видів спорту опанувавши руховими вміннями і навичками у змозі здійснювати заходи, які спрямовані на участь, підготовку та проведення спортивних змагань зі спортивних ігор); - ПРН 09 демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення (під час вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти на власному прикладі, використовуючи засоби спортивних ігор зміцнюють особисте здоров'я, використовуючи популярні види фізичної активності ігрової спрямованості серед молоді); - ПРН 10 оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи (у ході вивчення змістового модуля 2 «Особливості навчання рухових дій у спортивних іграх» здобувачі вищої освіти проводять фрагменти кондиційних тренувань зі спортивних ігор, опановують організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи); - ПРН 13 використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості (зважаючи на те, що спортивні ігри, а саме: волейбол, баскетбол, гандбол та футбол входять до програми Літніх Олімпійських ігор, вони користуються не аби якою популярністю серед різних верст населення, роль майбутніх тренерів з видів спорту якраз і полягає у тому, щоб популяризувати ці форми рухової активності, але таким чином щоб вони мали ще й оздоровчу спрямованість). <p><i>Завдання дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у здобувачів вищої освіти спеціальностей 017 Фізична культура і спорт СВО «бакалавр» загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, які визначені освітньо-професійними програмами «Тренер з видів спорту» «Середня освіта (Фізична культура); - опанувати навчальний матеріалом освітнього компоненту на відповідному рівні.
Компетентності:	<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 04 здатність працювати в команді; - ЗК 12 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <p><i>Спеціальні фахові компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ФК 04 здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення; - ФК 12 здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. <p>Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування. Згідно з Національним класифікатором України (Класифікатор професій ДК 003:2010) випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою, можуть обіймати первинну посаду:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. д.); 3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції); 3475 – Інструктор-методист спортивної школи; 3475 – Інструктор-методист з фізичної культури та спорту.
Пререквізити	Освітні компоненти, базові знання яких та результати навчання необхідні здобувачу вищої освіти для успішного навчання та опанування освітнього компонента «Теорія і методика плавання» здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» повинні володіти базовими знанням з дисциплін завдяки вивченню навчальних дисциплін «Історія фізичної культури», «Анатомія людини з основами спортивної морфології», «Вступ до спеціальності» на попередніх курсах у здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт мають сформуватися комплекс теоретичних знань, а саме: аналіз розвитку українського і світового спортивного плавання; координованість дій скелетно-м'язової системи для засвоєння технічних елементів в плаванні.

Пореквізити	Набуті теоретичні знання, практичні вміння та навички з освітнього компонента «Теорія і методика плавання» можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Олімпійський і професійний спорт», «Спортивні споруди і обладнання», «Фізична рекреація»		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу для здобувачів вищої освіти з терміном навчання 3 роки 10 місяців	
		денна форма навчання заочна форма навчання	
	Рік навчання/ рік викладання	II	II
	Семестр вивчення	4	4
	нормативна/вибіркова	вибіркова	
	Кількість кредитів ЄКТС	4	4
	Загальний обсяг годин	120	120
	Кількість годин навчальних занять	40	16
	Лекційні заняття	16	4
	Практичні заняття	24	12
	Семінарські заняття	-	-
	Лабораторні заняття	-	-
	Самостійна та індивідуальна робота	80	104
Форма підсумкового контролю	залік	залік	
	Найменування показників	Характеристика навчального курсу для здобувачів вищої освіти з терміном навчання 2 роки 10 місяців	
	Рік навчання/ рік викладання	2-й рік	
	Семестр вивчення	IV семестр	
	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент	
	Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити	
	Загальний обсяг годин	120 годин	
	Кількість годин навчальних занять	40 годин	
	Лекційні заняття	16 годин	
	Практичні заняття	24 годин	
	Семінарські заняття	-	
	Лабораторні заняття	-	
	Самостійна та індивідуальна робота	80 годин	
	Форма підсумкового контролю	Залік	
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	<p>Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проектор VIEWSONIC PJD5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктноорієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, мультимедійний методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор, аудиторія (222 а), телевізор (плазма) TV AUDIO SAMSUNG 104-IX (2008 р., 1 шт).</p> <p>Спортивний зал № 2, аудиторія 225 для проведення практичних занять, стадіон К-ПНУ, для проведення практичних занять, матеріально-технічне забезпечення для проведення практичних занять: набивні м'ячі вагою 1, 3 кг; скакалки; напівсфера балансувальна; джгути; дощечки для плавання, нудл, гантелі для аквааеробіки.</p> <p>Згідно договору про співпрацю із Кам'янець-Подільською філією ТОВ «7 ДНІВ» для проведення навчальних занять з плавання використовується плавальний басейн готелю «7 днів».</p>		
Політики курсу	<p>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Теорія і методика плавання»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету; - здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт; - здобувач вищої освіти, який не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік/диференційованих залік, отримує підсумкову рейтингову оцінку, яка 		

визначається як сума рейтингової оцінки за навчальні заняття та рейтингових оцінок контрольних заходів поточного контролю з цього освітнього компоненту;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість за результатами поточного контролю з освітнього компоненту, підсумкової формою контролю за яким встановлено залік/диференційований залік отримує оцінку F за шкалою ЄКТС та «не зараховано»/«незадовільно» за національною шкалою;
- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю з освітнього компоненту у формі заліку/диференційованого заліку зобов'язаний ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості;
- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;
- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;
- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють. (<https://tinyurl.com/2p82fw75>).

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності.

Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. «Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yy5aw492>). «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yaе73h73>).

Відвідування занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/4tfmzkfb>). Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», виконувати усі види робіт, які передбачені робочою програмою практики, щоденно відвідувати заклад вищої освіти; вчасно інформувати деканат про неможливість пройти практику, взяти участь у звітній конференції, тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни (<https://tinyurl.com/2jxk72w2>).

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<http://surl.li/idvnd>) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Схема курсу	Денна форма навчання	
	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
	№	у тому числі

			лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Аналіз техніки та методика навчання спортивного і прикладного плавання								
Разом годин	120	16	24	-	-	80	-	
Заочна форма навчання								
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	разом	у тому числі						
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	
Змістовий модуль 1. Аналіз техніки та методика навчання спортивного і прикладного плавання								
Разом годин	120	4	12	-	-	104	-	
Форми та методи оцінювання	Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт СВО «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування, практичне виконання рухових дій, демонстрація, вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих завдань, створення презентацій навчального матеріалу, аналіз виконаної роботи, контрольне виконання рухових дій з плавання, самостійна робота, залік.							
Критерії оцінювання заліку	<p>Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять</p> <p>З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc).</p> <p>Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.</p> <p>Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непередбаченою або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:</p> $R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$ <p>де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль; CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю; ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.</p> <p>Наприклад: Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Теорія і методика викладання плавання» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 6 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 8, 10. Ваговий бал поточного контролю складає 50 балів.</p> <p>Дії НПП, або здобувача: - визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 8,1 бали; - отримані значення підставити у формулу: $R = ((0,05 \times 8,2) + 0,4) \times 50 = 40$</p> <p>Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Теорія і методика викладання плавання» отримав – 40 балів.</p>							
Система оцінювання та вимоги	Поточний контроль		Самостійна робота			Разом		
	50 балів		50 балів			100 балів		
	Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти							
	Об'єм пройденого матеріалу		Кількісний показник			Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання		

	1. Виконання самостійної роботи в робочому зошиті.		4-12
	2. Підбір підвідних, підготовчих та імітаційних вправ на суші та воді для вивчення техніки спортивних способів плавання. Аналіз техніки та методика навчання техніки спортивного плавання спортивного стилю «Кроль на грудях», «Кроль на спині».	5-6 вправ	4-12
	3. Аналіз техніки та методика навчання техніки спортивного плавання стилем “Брас”, “Батерфляй”. Контрольне виконання рухових дій з плавання (50 м (вільний стиль))	29,25 35,25 45,25 55,25 1:05	4-12
	4 Аналіз техніки та методика навчання техніки стартів і поворотів. Контрольне виконання рухових дій з плавання (50 м (брас)).	38,75 45,25 55,25 1:05,25 1:15,25	4-12
	5. Особливості з проведенням тренувального заняття з плавання. Контрольне виконання рухових дій з плавання (50 м (на спині)).	35,75 41,75 51,75 1:01,75 1:12	4-12
	6. Проведення кондиційного тренування з плавання для різних груп населення. Проведення занять з оздоровчого та лікувального плавання. Контрольне виконання рухових дій з плавання (100 м (брас)).	1:28,5 1:44,5 2:03,5 2:23,5 2:43,5	4-12
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Основна		
	<p>1. Ворона В. В., Заяц С. В. Плавання: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності «017 Фізична культура і спорт» Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2023. 167 с. URI: http://surl.li/wzqcxg</p> <p>2. Лашко В. П., Сідаш О.О. Астахов В. А., Навчально-методичний посібник розроблений для студентів II курсу денного відділення, спеціалізації «плавання», факультетів «Спорт» та «Фізичне виховання» та студентів заочного відділення. Дніпропетровськ, 2015. 189 с. URI: http://surl.li/vdxvaw</p> <p>3. Прозар М. В., Зубаль М. В., Райтаровська І. В., Мазур В. Й. Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр». [для факульт. фіз. культури закладів вищої освіти]. Кам'янець-Подільський : Віта Друк, 2021. 168 с. URI: (https://tinyurl.com/bdhdj99m)</p> <p>4. Райтаровська І. В., Зубаль М. В. Робочий зошит з дисципліни «Теорія і методика плавання». Київ : КНТ, 2017. 22 с.</p> <p>5. Шишкін О. П., Райтаровська І. В. Плавання. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2007. 156 с.</p> <p>6. Ячнюк М. Ю., Ячнюк І. О., Ячнюк Ю.Б. Плавання з методикою викладання: навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. 216 с. URI: http://surl.li/fryhbw</p>		
	Допоміжна		
	<p>1. Зубаль М. В., Райтаровська І. В., Воронський В. Б., Гадай А. І., Зубаль В. С. Загальна структура професійної діяльності тренера з розвитку творчих здібностей. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць [Електронний ресурс] [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 13. С. 58-63.</p> <p>2. Райтаровська І. В., Райтаровський К. Р. Значення витривалості в спортивному плаванні. Збірник матеріалів наукових досліджень студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Факультет фізичної культури [редкол.: М.С. Солопчук (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, ТОВ «Друкарня Рута», 2017. Випуск . 9. С. 64-68. URI: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/3376</p> <p>3. Райтаровська І. В., Алексеев О. О. Відновлення працездатності у спортивному плаванні. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національного університету імені Івана Огієнка, 2018. Випуск 17, С. 128-129.</p> <p>4. Райтаровська І. В., Зубаль М., Авінов В. Кондиційне тренування з плавання в системі</p>		

	<p>фізкультурно-оздоровчих занять. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Вип. 22. С. 631-633.</p> <p>5. Шишкін О. П., Райтаровська І. В. Можливості людини у водному середовищі в умовах надмірних навантажень. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський:ТОВ «Друкарня «Руга», 2016. 132 с.</p>
Локація	<p>Згідно з розкладом https://kpmu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>